

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Kannattavuuskriisi syö uskoa tiloilla

Maataloudesta ei ole pariin vuoteen kuultu montaakaan myönteistä uutista. Maatilojen talouteen suoraan heikentävästi vaikuttavista tekijöistä ei sen sijaan ole ollut suurta puutetta. Tilojen taloutta on kurittanut tukien ja markkinoilta saatavien tuottajahintojen yhtäaikainen pieneneminen. Maatalouden tuet ovat alentuneet sekä EU:n ohjelmakauden vaihtumisesta että kansallisten määrärahojen leikkauksista johtuen. Markkinahinnat ovat puolestaan kärsineet Venäjän viennin pysähtymisestä pakotesodan takia ja sitä seuranneesta yltarjonnasta unionin sisämarkkinoilla. Yltarjontaa kasvattaa myös EU:n maitokiintiöiden poisto. Kuten totuttua, tuotantopanosten hinnat eivät ole laskeneet tuottajahintojen mukana.

Ruoka ei ole menettänyt jokapäiväistä merkitystään ihmiselle.

Huonot uutiset syövät maatilojen uskoa tulevaan. Tänään Maaseudun Tulevaisuudessa julkistettavan MT-mittauksen mukaan (s. 3) yli puolet viljelijöistä pitää taloustilannettaan huonona ja uskoo sen edelleen heikkenevän. Kyse ei tietenkään ole uskon asiasta. Tuottajat näkevät oman tilanteensa reaaliajassa seuraamalla tilalle tulevia ja tilalta lähteviä rahavirtoja. Muutos mielialoissa on joka tapauksessa ollut raju. Vielä puolitoista vuotta sitten 64 prosenttia viljelijöistä piti tilannettaan vähintään melko hyvänä. Tällä hetkellä lähes neljä viidestä sikatilallisesta pitää taloustilannettaan huonona. Sikatilojen lisäksi näkymät ovat eniten heikentyneet maitotiloilla. MT-mittauksessa 45 prosenttia viljelijöistä piti taloudellista tilannettaan vähintään melko hyvänä. Tämä on markkinatilanne huomioiden lohdullinen tieto. Silti kovimmilla ovat luultavasti tuotantoon voimakkaasti investoineet ja myös velkarahaan turvanneet tilat. Usein kyse on nuorten tuottajien tiloista, joiden harteilla myös elinkeinon tulevaisuus pitkälti lepää.

Pitkään jatkuneet ongelmat ovat heikentäneet ruokaketjun keskinäistä

luottamusta. Viljelijät ovat varsin suorin sanoin arvostelleet kauppaa ja teollisuutta tuottajahintojen polkemisesta. Tuottajien silmissä pääsylliseksi on joutunut kauppa ja etenkin S-ryhmä halpuuttamiskampanjoiheen. Kaupan selitykset markkinoiden muuttumisesta eivät ole kelvanneet viljelijöille, koska kauppa näyttää suojelleen omat katteensa myös hintoja painavassa yltarjontatilanteessa. Kaupasta K-ryhmä näyttää nyt parhaiten ymmärtävän kotimaisen elintarvikkealan vakavan tilanteen. Viljelijöiltä ryhmä kerää parhaillaan sympatiaa ”Tuottajalle kiitos” -kampanjallaan. Jatkuvasti kasvavan maatalouden byrokratiataakka on saanut tuottajilta kovaa kritiikkiä. Heikko taloustilanne lisää ymmärrettävästi turhautumista hallinnon koukeroihin.

MTK:n valtuuskunta kokoontuu tänään keskiviikkona päättämään maa-seudun elinkeinojen edunvalvonnan linjasta. Vaikka metsätalous ja muu maaseudun yrittäjyys sekä järjestön toiminta ovat valtuuskunnan listalla keskeisiä, maatalous nousee akuutin kriisinsä vuoksi kokouksen kuumimmaksi aiheeksi. Painetta tulee myös tuottajakentältä. Päivän MT-mittauksen mukaan viljelijät toivovat järjestöltään tiukempaa otetta edunvalvontaan. MT-mittauksessa 59 prosenttia tuottajista piti MTK:n viimeaikaisia kannanottoja turhan lepsuina. Liasta ärhäkkydestä järjestöä ei syyttänyt juuri kukaan. Aiemman MT:n Luottamuspuutarin perusteella MTK:hon kuitenkin luotetaan. Siksi myös jäsenten odotukset järjestön toiminnalle ovat kovat. On varmaa, että valtuuskunnassa MTK:n edunvalvonnan linja ja keinot käydään tarkasti läpi. MT-mittauksen perusteella tuottajakentällä kasvaa nopeasti tarve ja halu näyttää myös joukkovoimaa, jos edunvalvonta sitä vaatii. Vaikeuksista huolimatta tuottajien on tärkeää nähdä synkkyyn keskellä myös valoa. Yksikään lama ei ole kestänyt loputtomiin. Eikä myöskään ruoka ole menettänyt jokapäiväistä merkitystään ihmiselle – pikemminkin sen kysyntä vain kasvaa. Viljelijällä on tärkein tuki suomalaisessa kuluttajassa. Näyttää, että tähän tukeen tuottajat voivat edelleen luottaa.

Vasemmistoliitossa naisen paikka

Vasemmistoliiton puheenjohtaja Paavo Arhinmäki ilmoitti lauantaana, että seitsemän vuotta puolueen puheenjohtajana riittää. Arhinmäki perustelee luopumistaan sillä, että puolue tarvitsee uudistumista. On hyvin todennäköistä, että ensi kesän puoluekokouksen jälkeen vasemmistoliittoa lähtee uudistamaan nainen. Vasemmistoliitto on Arhinmäen kaudella muuttunut edelleen perinteisestä työväenpuolueesta vihervasemmistolaiseksi, vihreiden kanssa samoista äänistä kilpailevaksi puolueeksi. Erottuakseen aatesisaristaan ja -veljistään vasemmistoliitto tarvitsee vahvan ja persoonallisen puheenjohtajan.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Missä ovat sivistysporvarit, kun heitä tarvitaan?

Olemme Suomessa tottuneet siihen, että koulutuksen ja osaamisen merkitys ymmärretään laajasti. Olemme nousseet sadassa vuodessa köyhästä maasta teknologian edelläkävijäksi. Siihen olemme tarvinneet maamme luonnonvaroja, mutta silti paras pääomamme on ihmisten pään sisällä. Nyt hallitus on kuitenkin vaarantamassa tulevaisuuden menestystämme ennennäkemättömän suurilla koulutuksen ja tutkimuksen leikkauksilla.

Maailman talous siirtyy yhä enemmän kestäväään tuotantoon ja kulutukseen. Ilmastopäästöjä vähennetään kovaa vauhtia ja Pariisista haetaan ilmastositomusta lähiviikkoina. Kysyntä uusille puhtaille energiaratkaisuille sekä ympäristöongelmien ratkaisemiseen kasvaa. Biotalous, ympäristöteknologia ja digitalisaatio edellyttävät kaikkiä panostuksia koulutukseen, tieteeseen ja teknologiaan.

Olemme vihreissä tarjonneet koulutusleikkausten vaihtoehtoksi ympäristölle haitallisten tukien karsimista. Olemme tarjonneet kärkihankkeeksi kotimaista energiaremonttia. Vihreiden vaihtoehdossa talouskasvu elpyisi nykytahtia nopeammin – siinä biotalouteen ja energiasektorille syntyisi 20–30 000 uutta työpaikkaa ympäri Suomea. Hallituksen olisi useiden kuntien tapaan tunnistettava, että venäläisen Rosatomin ydinvoiman sijaan Suomi

nousee kotimaisella uusiutuvalla energialla. Valjastetaan metsien puut, aurinko, tuuli ja energiatehokkuus rakentamaan työtä Suomeen ja ratkomaan ympäristöongelmia. Suomella, sen korkeakouluilla, kunnilla ja yrityksillä on osaamista, joka on otettava käyttöön. Meidän on oltava maa, joka on talouden uudistamisen edelläkävijä.

Miksi vahvaa maakunnallista korkeakoulujen verkostoa rakentanut keskusta hyväksyy osaamisen ja biotalouden kehittämisen alasajon?

Tähän sopii huonosti hallituksen näköalattomuus. Surullisia esimerkkejä kuuluu ympäri Suomea: Helsingin yliopisto on ilmoittanut vähentävänsä

jopa 1 200 ja Aalto-yliopisto 350 työpaikkaa. Lappeenrannan teknillisen yliopiston päättyneissä yt-neuvotteluissa vähennettiin 120 henkilöä. Itä-Suomen yliopisto on vähentänyt henkilöstöä jo useampana vuonna peräkkäin.

Hallituksen leikkaukset uhkaavat jatkaa kierrettä yhä syvempänä. Korkeakoulukaupungit pelkäävät leikkausten vaikutuksia asukkaille ja taloudelle. Tuntuu, että heidät on unoitettu. Hallituksen leikkaukset koulutukseen ja tieteeseen vaarantavat myös talouden uudistamisen ja osaamisen strategian. Se näivettäisi maaseudun ja alueiden kehitystä, eikä sitä voi hyväksyä. En voi olla ihmettelemättä, miten vanha sivistyspuolue kokoomus vieläpä oman opetusministerinsä johdolla on ajamassa alas koulutuksen arvoa. En myöskään ymmärrä, miksi vahvaa maakunnallista korkeakoulujen verkostoa rakentanut

keskusta hyväksyy osaamisen ja biotalouden kehittämisen alasajon. Missä ovat sivistysporvarit nyt, kun heitä tarvitaan?

Yksisilmäisen leikkauspolitiikan hinta tulevalle kasvulle on kova, mutta inhimillinen hinta on vielä kovempi. Sakset kädessä on hyvin vaikeaa juosta. Silloin on hyvin vaikeaa saada ihmiset mukaan muutokseen, kun keinoina on vain pakkoa ja visiona näköalattomuutta. Vaihtoehtoja leikkauksille on. Suomi menestyy, jos luotamme ihmisten osaamiseen. Tehdään Suomen taloudesta edelläkävijä ja luodaan sillä työtä Suomeen.

VILLE NIINISTÖ
vihreiden
puheenjohtaja,
kansanedustaja
ville.niinisto
@eduskunta.fi

RAHIKAINEN

TOIMITTAJALTA

Nettikyselystä tuli silmänkääntötempu

Jihuu ja jippii! Niin minun oletettiin hihkuvan, kun kotikaupunkini Joensuu kysyi asukkailla mielipiteitä koululaisten kesäloman ajankohdasta. Olisin päässyt äänestämään netissä, mutta jäin mahdollisuuteen käyttämättä. Miksi ihmeessä? Onhan perheessämme kaksi alakouluista, joten lomakysymyksen luulisi kiinnostavan. Olemattomilla enustajanlahjoillani en pitänyt itseäni pätevänä veikkailemaan, paistaako aurinko parin vuoden päästä kuumemmin alkukesästä vai loppukesästä. En siis vieläkään tiedä, kumpaan päähän kesää loma kannattaisi siirtää, jos sitä nyt jonnekin pitää siirtää. Toki harvinainen kansalaiskysely sai paljon innostunutta näkyvyyttä mediassa. Harvempaa jaksaa kiinnostaa, mitä kaupunkien ja kuntien koululaitoksissa todella tapahtuu. Ärsyyntynin mediatempusta, jolla meitä vanhempia kannustettiin puhustelemaan jonninjoutavan loma-ajan kimpussa. Samaan aikaan täysin vailla

huomiota uhkaavat jäädä ryhmäkokojen kasvu, kouluruuan laatu, koulujen surkastuvat mahdollisuudet uimaopetukseen, koulunkäynninohjaajien, kulttuurikasvatukseen ja niin edelleen. Äänestys toteutettiin juuri, kun maan hallitus suunnitteli armottomia lomien lyhentämisä. Joku voisi ratkaista senkin, mitä pikkukoululaiset tekevät kesälomillaan sillä aikaa, kun vanhemmat uurastavat yhä pidentyviä työpäiviä. Onko tulevaisuuden kunnilla varaa ja halua järjestää lapsiperheitä helpottavaa kesäleiritointintaa? Onko järkevää pitää monenlaisia uskontotunteja kunkin oppilaan kirkkokunnan mukaan? Voisimme jo siirtyä yhteen, yhteiseen ja tasavertaiseen, katsomusaineeseen. Mutta tuskin siitä pääsee koskaan äänestämään. Äitiparlamentissa ihmettelimme, miksi 7-vuotiaidenkin on pakko aloittaa koulupäivänsä kahdeksalta. Se tietää lapsille pitkiä, levottomia iltapäiviä joko kerhoissa tai yksin kodeissa. Äänestäisin yhdeksän aamujen puolesta.

Mielialaani ei tosin kohota, että joku virkamies (pahimmassa tapauksessa useampi) vatului päiväkaupalla satunnaisten nettiaänestysten parissa, ynnää tuloksia, kirjoittaa tiedotteita ja vie asiaa lautakuntiin ja hallitukseen – ja aina kuluu monen ihmisen aikaa äänestyksiin ja jatkoselvityksiin. Koulutoimen virastotyövoiman sijaan raha kannattaa sijoittaa opetustehtäviin. Ei aikuisten miellyttämiseen nettitempauksilla.

On jo selvinnyt (todellakin useiden äänestysten jälkeen), että Joensuussa kaksi seuraavaa vuotta edetään perinteisen kesälomakalenterin mukaisesti. Koulutusjohtaja Mauno Väänänen perustelee, että nettikannatuksesta huolimatta loma-aikojen muuttelusta koituisi hankaluuksia oppilaiden siirtymiselle seuraaville koulutusasteille. Eikö tuon olisi pitänyt olla tiedossa jo ennen äänestysrumbaa? Kyselyä mainostettiin muun muassa sillä, että kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen (kesk.) suhtautuu

myönteisesti koululaisten kesäloman siirtokokeiluihin. Uudistusministerin soisi kannustavan sellaisiin uudistuksiin, jotka helpottavat nuorten ja perheiden elämää. Keksiminen keksimisen ilosta ja uudistaminen uudistamisen pakosta turhauttaa – ja karkottaa muutaman nettiaänestäjän lisäksi oikeitakin äänestäjiä.

LIISA YLI-KETOLA
liisa.yli-ketola@mt1.fi

LEHTIKATSAUS

Lumisateista turhia vahinkoja

Ilkka ihmettelee, miksi lumimyrskyt pääsevät vuosi toisensa jälkeen tekemään tuhojaan sähköverkoille. ”Tätä ennen on sähköverkkoja kurittanut kesämyrsky 2010, joulumyrsky 2011 ja joulun jälkeinen myrsky 2012. Nyt lumisade aiheutti ennätysisiä hiukan etuajassa. Sähköyhtiöt uusivat ilmajohtoverkostoaan maanalaisilla kaapeliverkoilla. Kaapelit vedetään ensin taajamiin ja niistä edetään haja-asutusalueille. Neljässä vuodessa kaapelointiin investoidaan neljä miljardia euroa. Jo ensi kesänä ja vähemmällä rahalla voisi Elenia palkata nuoria rissusavottaan siivoamaan sähkölinjojen alustoja ja reunoja. Sähkönjakelun varmistus ei ole tähtitiedettä.”

Varavaimasta turvallisuutta

Keskisuomalaisen mielestä Suomen huoltovarmuus ei ole läheskään riittävällä tasolla. ”Yhteiskuntaa rakennetaan edelleen luottavaisesti vain sähkön varaan. Parannuksia ei ole tehty, vaikka niistä vuosien mittaan puhuttu. Tilanne on huolestuttava: jos lumi saa Suomen sekaisin, voi vain kuvitella, kuinka todellinen sähkökriisi maata koettelisi.” ”Nyt sähkökatkon seurauksena on evakuoitu vanhuksia ja koululaisia. Vastaavaan ei jouduttaisi, jos rakennuksiin tehtäisiin yhä tulisijat. Tämä toimi vanhanajan kyläkouluisa ja toimisi varmasti hätäratkaisuna myös nykyajan vanhainkodeissa. Etenkin laitosten tulisi varautua sähkökatkoihin myös varavaimalla.”

Uusi omistaja avaa ovia

Kainuun Sanomien mukaan Transtechin uuteen omistajaan liittyneet pelot olivat turhia. ”Kolme kuukautta sitten Kainuussa huokailtiin syvään, kun teekkiläinen Skoda Transportation Group ilmoitti ostaneensa enemmistön kiskokalustoa Otanmäessä valmistavasta Transtechista.” ”Pelot eivät toteutuneet, päinvastoin. Skoda on nopeasti osoittautunut Transtechille kummisedän kaltaiseksi omistajaksi. Teskkiläiset ovat avanneet kainuulaiselle konepajalle pääsyn sellaisiin tarjouskilpailuihin, joihin sillä muuten ei olisi ollut pääsyä.”